

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Augustanae Confessionis Historiam, Rectore Magnificentissimo, Serenissimo ... Friderico Augusto, Principe Regio ... A Recentiorum Quorundam Corruptelis Breviter Vindicatam Dabunt

**Wernsdorf, Gottlieb
Seeger, Johann Friedrich**

Vitembergae, 1705

§IX.

[urn:nbn:de:bsz:31-67830](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67830)

etiam antiquæ superstitionis tenaces, Pontificique obnoxii, atroces sæpe sententias dicerent in Senatu, & sigillatim Salzburgicus *pene excruciaret Philippum longa commemoratione omnium incommodorum, adderetque Epilogum simpliciter sanguine scriptum*, ut queritur in suis ad Lutherum literis Melanchthon, tum vero cœpit animo perturbari, curisque ac sollicitudine frangi, quod ex *Coelest. f. 136. 138. & Chytræo 318. seq.* liquet, ita ut lacrymis prope diffunderet, & Campegio Aulæ Rom. Purpurato conditionis ineundæ pacis offerret, Norimbergicis autem hoc nomine, suspicionem metumque injiceret, quod ex *Ebneri, Pirckheimeri, Lincii & ipsius Joach. Camerarii ad Agricolum literis docet Selneccerus in der Gegen-Antwort c. Pezelium p. 31.* Trepidavit ergo non ante scriptam, sed post recitatam jam, exhibitamque Confessionem Philippus. Imo si vel maxime demus, a meticulosiore adornatam fuisse; cum nec mater timidi flere, nec calamus timidi errare, aut præceps ruere soleat, sequetur, magna eam sollicitudine & prudentia scriptam, non erroribus, aut opinionum præcipitiis contaminatam fuisse.

§. IX. Id vero quod ab Arnolde additur: *Philippum Confessionem in multis Pontificiorum gustui attemperasse: Er habe sich NB. in vielen nach den Papisten bequemet l. c. manifesta calumnia est, in homine coacervandis fabulis mendaciisque asveto tanto patientius ferenda, quanto fortius oculis ipsis, sensibusque retunditur. Quæ de re Hunnius Sen. ita scribit: Das die zu Augspurg übersantwortete Confession dem Pabsthum zu nahe soll getreten seyn / solches ist nichts anders denn des Teufels / und seines Apostels des Pehels (addo M. Arnolds) famos-Gedicht. in L. c. Embdenses p. 325.* Quo ipso & primum commenti hujus auctorem, & suum de re tota judicium aperit. Quænam

nam vero sunt ista **MULTA**, in quibus Confessionem ad
Papistarum palatum attemperatam fuisse narrat *Arnol-*
duſ? Ostendat ea, si vir est, fanaticus, & fidem faciat
calumniæ, si potest. Unius omnino memini, quod sa-
pere Papismum clamant, sed præter rem Reformati, il-
lud nempe, quod Articulo X. exempli Germanici scri-
ptum est: **Christi wahrer Leib und Blut sey unter der**
Gestalt des Brods und Weins wahrhaftig zugegen &c.
Hoc enim Transsubstantiationem redolere putant post
Pezelium, *Ambr. Wolfius*, *R. Hospinianus P. II. Hist. Sacr.*
f. 94. Pareus in Irenico, Jo. Crocius: Ortwinus Gratius, c. Lieb-
hardum c. III. p. 69. & nuper admodum Strimesius in Hex.
p. 25. 32. qui eo maxime argumento a studio retinendæ
Confessionis non mutatæ abstrahere nos conatur, quia
periculum sit, ne, si nimis superstitiosè verbis invariata in-
hareamus, ad phrasin Pontificiam de presentia C. & S. C. in
Coena sub speciebus Panis & Vini, hujusque phrascos sensum
eo tempore, quo Confessio edebatur, occidentali Ecclesiæ uni-
ce receptum adigamur. Sed id nemini facile perfvadebi-
tur, nisi, qui vel cerebrum in calcaneo gerit, vel omnis
historiæ est expers. Transsubstantiationis enim Pon-
tificiæ monstrum (1.) vel decem ante annos in suo de ca-
ptivitate Babylonica libro, nec non c. *Henr. A. Regem* debel-
lavit Lutherus. (2.) Quid pii Confessores per speciem
Panis & Vini notaverint, perspicue in Apologia docetur,
illas nempe res, quæ videntur. (3.) Si hæc verba in Art.
de Cœna arguunt Transsubstantiationem, ipse *Cinglius*
& Socii erroris hujus peragentur rei, ut qui toto ante
scriptam Confessionem anno Marpurgi num. XIV. cum
Luthero & reliquis in hunc consenserunt articulum:
Credimus & sentimus omnes de Cœna Domini nostri Jesu C.
quod utraque specie, juxta institutionem Christi utendum

fit. 4.) In *Latino* Confessionis exemplo verba illa omiſſa ſunt a Philippo, minime id facturo, ſi per iſta in Germanico Cæſaris & Papiſtarum gratiam captare voluiſſet, cum incertum initio fuerit, utrum coram Cæſare ſit recitandum exemplum, & ſatis inter omnes conſtet, *Latium*, non Germanicum, Cæſari exhibitum, ab eoque receptum eſſe. 5.) Et concordia Vittembergæ anno 1536. cum Bucero ac ſociis inita, & ſœdus anno poſt Smalcaldiæ inter Proteſtantes iſtum Auguſt. Confefſioni, primæ illi minimeque mutatæ, ſunt ſuperſtructa, rejecta nihilominus utrobique, & Vittembergæ, & Smalcaldiæ, *Transſubſtantiatione Papiſtica*. Denique 6.) *Bucerus* ipſe & *Capito*, quos tamen fingunt hac formula deterritos Confefſioni ſubſcribere noluiſſe, hac ſuſpicionem liberarunt Noſtros, quum ipſis in Comitibus ſcriberent ad Philippum: *Papiſtas multo, quam Noſtros, craſſiorem conjunctionem Corporis & Panis in S. C. ſtatuerent, corpusque ipſum panis includere, quod conſtat ex Chytræi H. A. C. p. m. 745. Unde & ſua in reſponſione Philippus Transſubſtantionem ab utraque parte damnari inter confeſſa & explorata reposuit ib. p. 750. Conf. Def. Pup. Sax. c. XLVII. pag. 555. Hunnius c. Embdenſes l. c. & in præf. L. de Sacram. Lud. Liebhard. in Hiſt. inter ſoc. A. C. & Calvino-Reform. c. III. pag. 69.*

§. X. Porro eo maxime conſilio ſcripta eſt, & oblata Confefſio, ut Noſtri ſeſe ab omnibus in ſalutari doctrina errantibus, adeoque & Sacramentariis, ſeu *Zwinglianis*, diſtingverent. Quod cum aliquando c. *Grocium* monuiſſent Prutenici, ille in ſuo de ſociet. A. C. Commentario ſtomachofius reſpondit, *apertumque mendacium appellavit, quum nullibi Cingliani nominatim rejecti ſint.* Cui ſententiæ adſtipulatur *Auctor der Erwekung* §. 182. pag. 322. Nec diſſentire videtur *Strimeſius* l. c. p. 6. dum Confefſionem